

Četrtek, 08. oktober 2015

P8_TA(2015)0347

Hipotekarna zakonodaja in tvegani finančni instrumenti v EU: primer Španije**Resolucija Evropskega parlamenta z dne 8. oktobra 2015 o hipotekarni zakonodaji in tveganih finančnih instrumentih v Španiji (na osnovi prejetih peticij) (2015/2740(RSP))**

(2017/C 349/07)

Evropski parlament,

- ob upoštevanju peticije št. 626/2011 in še 15 drugih o hipotekarni zakonodaji v Španiji (179/2012, 644/2012, 783/2012, 1669/2012, 0996/2013, 1345/2013, 1249/2013, 1436/2013, 1705/2013, 1736/2013, 2120/2013, 2159/2013, 2440/2013, 2563/2013 in 2610/2013),
 - ob upoštevanju peticije št. 513/2012 in še 21 drugih o tveganih finančnih instrumentih v Španiji (548/2012, 676/2012, 677/2012, 785/2012, 788/2012, 949/2012, 1044/2012, 1247/2012, 1343/2012, 1498/2012, 1662/2012, 1761/2012, 1851/2012, 1864/2012, 169/2013, 171/2013, 2206/2013, 2215/2013, 2228/2013, 2243/2013 in 2274/2013),
 - ob upoštevanju posvetovanj v Odboru za peticije z vlagatelji teh peticij, nazadnje 16. aprila 2015,
 - ob upoštevanju Direktive 2014/17/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 4. februarja 2014 o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine in spremembi Direktiv 2008/48/ES in 2013/36/EU ter Uredbe (EU) št. 1093/2010 ⁽¹⁾,
 - ob upoštevanju Direktive 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi direktiv 2002/92/ES in 2011/61/EU ⁽²⁾,
 - ob upoštevanju Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah ⁽³⁾,
 - ob upoštevanju izjave Komisije med skupno razpravo 19. maja 2015 o insolvenčnih postopkih – Pregled in podaljšanje priporočila Komisije o novem pristopu k poslovnemu neuspehu in insolventnosti z dne 12. marca 2014, kar zadeva plačilno nesposobnost družin in drugo priložnost za posameznike in gospodinjstva,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 11. junija 2013 o socialnih stanovanjih v Evropski uniji ⁽⁴⁾,
 - ob upoštevanju vprašanja Komisiji o hipotekarni zakonodaji in tveganih finančnih instrumentih v Španiji, pripravljenega na osnovi prejetih peticij (O-000088/2015 – B8-0755/2015),
 - ob upoštevanju predloga resolucije Odbora za peticije,
 - ob upoštevanju členov 128(5) in 123(2) Poslovnika,
- A. ker številne prejete peticije kažejo na tisoče tragičnih osebnih primerov, ko so državljani deloma ali v celoti izgubili življenjske prihranke, in je iz njih razvidno, da se potrošniki soočajo s težavami, ko želijo dobiti točne in bistvene informacije o finančnih instrumentih;

⁽¹⁾ UL L 60, 28.2.2014, str. 34.

⁽²⁾ UL L 173, 12.6.2014, str. 349.

⁽³⁾ UL L 95, 21.4.1993, str. 29.

⁽⁴⁾ Sprejeta besedila, P7_TA(2013)0246.

Četrtek, 08. oktober 2015

- B. ker španske organizacije civilne družbe še naprej protestirajo proti stotisočim deložacij, nesprejemljivim pogojem v pogodbah o hipotekarnih posojilih in nezadostnemu varstvu posojilojemalcev; ker je bilo po podatkih ene teh organizacij, platforme za žrtve hipotekarnih posojil (Plataforma de Afectados por la Hipoteca – PAH), v prvem četrtnem letu 2015 v Španiji izvedenih 19 261 deložacij (6 % več kot v istem obdobju leta 2014); ker ta organizacija ocenjuje, da je bilo v Španiji od leta 2008 izvedenih 397 954 deložacij; ker je več kot 100 000 gospodinjstev izgubilo dom;
- C. ker so posledice krize še poslabšale položaj deložiranih družin, ki pa morajo še vedno odplačevati hipotekarni dolg in z njim povezane naraščajoče obresti; ker je španska vlada uvedla možnost izvajanja načela *datio in solutum* kot izredni ukrep v skladu z zakonom št. 6/2012; opozarja, da se je po uradnih podatkih v drugem četrtnem letu 2014 načelo *datio in solutum* uporabilo za samo 1 467 od 11 407 vlog, kar je 12,86 % vseh vlog;
- D. ker so španska sodišča in Sodišče Evropske unije (glej sodbe Evropskega sodišča C-243/08 Pannon GSM, C-618/10 Banco Español de Crédito in C-415/11 CatalunyaCaixa) v španskem sektorju hipotekarnih posojil ugotovila številne nesprejemljive klavzule in načine poslovanja, kar bi se lahko preprečilo, če bi Španija v celoti prenesla in izvajala direktive 93/13/EGS, 2004/39/ES in 2005/29/ES;
- E. ker se bo Direktiva 2014/17/EU o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine (direktiva o hipotekarnih kreditih) uporabljala za hipotekarne kreditne pogodbe, sklenjene po 21. marcu 2016, v skladu z njo pa bodo morali posojilodajalci potrošnike obvestiti o glavnih značilnostih kreditne pogodbe;
- F. ker so po sodbi v zadevi Aziz (zadeva C-415/11) španski organi po hitrem postopku sprejeli zakon št. 1/2013 z dne 14. maja 2013 o ukrepih za okrepljeno zaščito hipotekarnih dolžnikov, prestrukturiranje dolgov in oddajo socialnih stanovanj v najem (Ley 1/2013 de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, restructuración de la deuda y alquiler social);
- G. ker so po sodbi v zadevi C-169/14 španski organi spremenili nacionalni sistem za pritožbe v zvezi s hipotekami, in sicer so v zakon št. 9/2015 z dne 25. maja 2015 o nujnih ukrepih v primeru stečaja (Ley 9/2015 de medidas urgentes en material concursal) dodali končno določbo, s katero je zakon usklajen z Direktivo 93/13/EGS;
- H. ker je španski parlament sprejel kodeks dobrega ravnanja za vzdržno prestrukturiranje dolgov pri hipotekah na običajnem prebivališču, ki ga večina finančnih institucij ne upošteva, saj lahko k njemu pristopijo prostovoljno, in ki je le delno učinkovit pri preprečevanju deložacij ali spodbujanju načela *datio in solutum*, saj več kot 80 % prizadetih subjektov ne izpolnjuje zahtev za upravičenost;
- I. ker banke v številnih primerih potrošnikov niso ustrezno obvestile o obsegu tveganj, povezanih s predlaganimi naložbami, prav tako pa niso izvajale preskusov primernosti, da bi ugotovile, ali imajo njihove stranke ustrezno znanje, da bi razumele finančna tveganja, ki jih prevzemajo; ker je velik del prizadetih državljanov starejših oseb, ki so svoje življenjske prihranke vložile v naložbe, ki naj ne bi bile tvegane;
- J. ker naj bi v preteklih nekaj letih žrtev finančnih goljufij postalo kar 700 000 španskih državljanov, ki so jih banke zavedle v nakup tveganih finančnih instrumentov, pri tem pa jih niso ustrezno obvestile o obsegu tveganj in o resničnih posledicah tega, da ne bodo imeli dostopa do svojih prihrankov;
- K. ker številne žrtve finančnih goljufij zavračajo arbitražni mehanizem, ki so ga vzpostavili španski organi;

Četrtek, 08. oktober 2015

- L. ker Direktiva 2004/39/ES o trgih finančnih instrumentov (MiFID) ureja investicijske storitve, ki jih ponujajo investicijske družbe in kreditne institucije v zvezi s finančnimi instrumenti, vključno s prednostnimi delnicami („preferentes“); ker člen 19 te direktive predpisuje obveznosti v zvezi z vodenjem poslov pri zagotavljanju investicijskih storitev za stranke;
1. poziva Komisijo, naj v vseh državah članicah spremlja izvajanje sodbe v zadevi C-415 (Aziz) in Direktive 93/13/EGS o hipotekarni zakonodaji in s tem zagotovi, da jo bodo nacionalni organi v celoti upoštevali;
 2. poziva finančne subjekte po vsej Uniji, naj prenehajo nesprejemljivo ravnanje s strankami na področju hipotek, zapletenih finančnih produktov in kreditnih kartic, vključno z določanjem pretiranih obrestnih mer in samovoljnim ukinjanjem storitev;
 3. poziva finančne subjekte po vsej Uniji, naj ne uporabljajo deložacije družin iz edinega prebivališča in naj raje prestrukturirajo dolg;
 4. poziva špansko vlado, naj uporabi vsa razpoložljiva orodja, da bi poiskala celovito rešitev, s katero bi drastično zmanjšala nesprejemljivo število deložacij;
 5. poziva Komisijo, naj v vseh državah članicah podrobno spremlja prenos Direktive 2014/17/EU o potrošniških kreditnih pogodbah za stanovanjske nepremičnine (direktiva o hipotekarnih kreditih);
 6. poziva Komisijo, naj širi najboljšo prakso glede izvajanja načela *datio in solutum* v nekaterih državah članicah in oceni njegov učinek na potrošnike in podjetja;
 7. opozarja Komisijo, da je generalni pravobranilec EU izrazil pomisleke glede zakonitosti ukrepov, ki jih je sprejela španska vlada za reševanje kršitev, ki jih je Sodišče obsodilo 14. marca 2013, in preprečevanje zlorab v hipotekarnem sektorju;
 8. poziva Komisijo, naj tesno spremlja dejansko izvajanje novih ukrepov, ki jih je španska vlada sprejela za reševanje sedanjih problemov in preprečevanje izvajanja neprimernih bančnih in trgovalnih praks;
 9. poziva Komisijo, naj začne izvajati kampanje ozaveščanja o finančnih produktih in prek izobraževanja izboljša njihovo razumevanje, da bi zagotovili, da bodo evropski državljani bolje obveščeni o tveganjih, ki jih prevzamejo, ko vpisujejo finančne produkte;
 10. poziva Komisijo, naj širi najboljše prakse, ki krepijo varstvo državljanov v finančnih težavah; meni, da bi bilo treba osnovno finančno izobraževanje dojemati kot dopolnilni ukrep za preprečevanje posledic prekomernega zadolževanja;
 11. poziva Evropski bančni organ (EBA) in Evropsko centralno banko (ECB), naj sprožita kampanjo širjenja najboljše prakse, s katero bi banke in njihove zaposlene spodbudili k podajanju jasnih, razumljivih in pravih informacij; poudarja, da morajo potrošniki sprejemati utemeljene odločitve na podlagi dobrega razumevanja tveganj, ki bo jim lahko bili izpostavljeni, ter da borzni trgovci in banke ne smejo zavajati potrošnikov;
 12. poziva EBA in ECB, naj ohranijo zanesljivost finančnega sektorja EU tako, da sprejmejo nadaljnje ukrepe, s katerimi bi od bank zahtevali, da ločijo potencialno tvegane trgovalne posle od poslov zbiranja vlog, če opravljanje teh poslov ogroža finančno stabilnost;
 13. poziva Komisijo in ECB, naj ocenita španski arbitražni mehanizem, ki je bil vzpostavljen za državljane, žrtve finančnih goljufij;

Četrtek, 08. oktober 2015

14. poziva Komisijo, naj spremlja, ali Španija pravilno prenaša in izvaja zakonodajo EU v zvezi s finančnimi instrumenti, vključno s prednostnimi delnicami;
 15. poziva Komisijo, naj sprejme nadaljnje ukrepe glede prejetih pritožb in opravi potrebne preiskave;
 16. poziva Komisijo, naj pripravi zakonodajni predlog o plačilni nesposobnosti družin;
 17. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje španski vladi, Svetu, Komisiji in Evropski centralni banki.
-